
OBSAH

PŘEDMLUVA	9
1.0.0. ÚVOD	11
2.0.0. VÝVOJ, STAVBA A FUNKCE REPRODUKČNÍCH ORGÁNŮ ZDRAVÉ ŽENY	19
2.1.0. Vývoj reprodukčních orgánů v antenatálním období	19
2.1.1. Vývoj gonád	19
2.1.2. Vývoj pohlavních vývodů	19
2.1.3. Vývoj vaginy	20
2.1.4. Vývoj zevních pohlavních orgánů	22
2.1.5. Vývoj mléčné žlázy	23
2.1.6. Schematický přehled vývoje reprodukčních orgánů	24
2.1.7. Určení pohlaví	25
2.2.0. Období ženina života.	26
2.2.1. Novorozenecké období	26
2.2.2. Kojenecký a dětský věk	27
2.2.3. Puberta	27
2.2.4. Období zralosti a plodnosti	28
2.2.5. Klimaktérium	28
2.2.6. Senium	31
2.3.0. Anatomie reprodukčních orgánů ženy	34
2.3.1. Zevní rodidla	34
2.3.2. Vnitřní rodidla	36
2.3.3. Zbytky embryonálních orgánů	40
2.3.4. Pánevní pobřišnice	41
2.3.5. Pánevní vazivo	42
2.3.6. Pánevní dno	42
2.3.7. Ostatní orgány malé pánevní	44
2.3.8. Krevní cévy pohlavních orgánů	44
2.3.9. Mízni cévy pohlavních orgánů	45
2.3.10. Inervace pohlavních orgánů	46
2.3.11. Mléčná žláza	46
2.4.0. Pohlavní cyklus ženy	47
2.4.1. Neurohumorální regulace cyklu	47
2.4.2. Ovariální cyklus	51
2.4.3. Vývoj folikulu, ovulace, žluté tělisko	54
2.4.4. Uterinní cyklus	57
2.4.5. Účast vejcovodu na cyklu	59
2.4.6. Poševní cyklus	60
2.4.7. Cyklus mléčné žlázy	61
2.4.8. Menstruační cyklus	61
2.4.9. Vztah cyklu k rané graviditě	62
2.5.0. Sexualita ženy	65
2.5.1. Fáze excitace	66
2.5.2. Fáze plateau	66
2.5.3. Fáze orgastická	67
2.5.4. Fáze uvolnění	67
2.5.5. Typy sexuální reaktivity ženy	68
3.0.0. VYSETŘOVACÍ METODY V GYNEKOLOGIÍ	70
3.1.0. Anamnesa	70

3.1.1.	Rodinná anamnesa	70
3.1.2.	Osobní anamnesa	71
3.1.3.	Gynekologicko-porodnická anamnesa	71
3.1.4.	Nynější obtíže	72
3.2.0.	Gynekologické vyšetření	73
3.2.1.	Celkové orientační vyšetření	73
3.2.2.	Vyšetření břicha	73
3.2.3.	Vyšetření zevních rodidel	74
3.2.4.	Vyšetření vnitřních rodidel	75
3.2.5.	Vyšetření prsů	79
3.2.6.	Gynekologické vyšetření v dětském věku	79
3.3.0.	Obecné laboratorní metody	80
3.3.1.	Základní vyšetření	80
3.3.2.	Vyšetření předoperační	80
3.3.3.	Vyšetření v rámci diferenční diagnostiky	80
3.4.0.	Mikrobiologické a imunologické vyšetření	81
3.4.1.	Technika bakteriologického vyšetření	81
3.4.2.	Speciální diagnostické situace	81
3.4.3.	Mikrobní obrazy poševní (MOP)	81
3.5.0.	Vyšetření cervikálního sekretu	82
3.5.1.	Hodnocení fyzikálně chemických vlastností cervikálního sekretu	82
3.5.2.	Vyšetření cervikálního sekretu při sterilitě	83
3.5.3.	Vyšetření cervikálního hlenu při zánětu	84
3.6.0.	Cytologické vyšetření	84
3.6.1.	Cytologie funkční (hormonální, exfoliativní)	84
3.6.2.	Cytologie onkologická	85
3.7.0.	Stanovení hormonálních hladin	87
3.7.1.	Laboratorní stanovení hormonů	87
3.7.2.	Nepřímé určování hormonálních hladin	90
3.7.3.	Biochemické a funkční vyšetření dalších žláz s vnitřní sekrecí	91
3.8.0.	Genetická vyšetření	93
3.8.1.	Materiál pro cytogenetické vyšetření	93
3.8.2.	Vyšetření chromatinu	93
3.8.3.	Analýza chromosomů (karyogram)	95
3.8.4.	Význam cytogenetického vyšetření	95
3.9.0.	Zobrazovací metody	95
3.9.1.	Vyšetření rentgenem	95
3.9.2.	Radioisotopová diagnostika	100
3.9.3.	Ultrazvuková diagnostika	100
3.9.4.	Termografické vyšetření	101
3.10.0.	Metody tensometrické (manometrické)	103
3.10.1.	Kymoinsuflace (pertubace)	103
3.10.2.	Cystometrie	105
3.10.3.	Ureto-vesikální profily	106
3.10.4.	Sfinkterometrie	106
3.11.0.	Metody endoskopické	106
3.11.1.	Vaginoskopie	108
3.11.2.	Kolposkopie	108
3.11.3.	Kolpomikroskopie	109
3.11.4.	Hysteroskopie	110
3.11.5.	Coelioskopie	110
3.11.6.	Cystoskopie	111
3.11.7.	Rektoskopie	111
3.12.0.	Operační metody	111
3.12.1.	Sondáž	111
3.12.2.	Punkce	112
3.12.3.	Excise	112
3.12.4.	Probatorní kyretáz	112
3.12.5.	Zadní kolpotomie	112
3.12.6.	Probatorní laparotomie	112
3.13.0.	Topická diagnostika	113
3.13.1.	Zevní rodidla	113
3.13.2.	Pochva	113
3.13.3.	Děložní hrdlo	113
3.13.4.	Děložní tělo	113
3.13.5.	Vejcovody	114
3.13.6.	Ovaria	114

3.13.7.	Parametria	114
3.13.8.	Prsy	114
3.13.9.	Uropoeticke ústrojí	114
3.13.10.	Terminální část střeva	115
4.0.0.	CHOROBNÉ STAVY REPRODUKČNÍCH ORGÁNŮ	118
4.1.0.	Vývojové vadys reprodukčních orgánů	118
4.1.1.	Etiologie vzniku vývojových vad	118
4.1.2.	Diagnostika vývojových vad	118
4.1.3.	Klinické formy vývojových vad	119
4.1.4.	Agenesie, aplasie reprodukčních orgánů	119
4.1.5.	Hypoplasie reprodukčních orgánů	120
4.1.6.	Jednostranný vývoj reprodukčních orgánů	123
4.1.7.	Vývoj nadpocetných orgánů	123
4.1.8.	Poruchy spojení	124
4.1.9.	Poruchy průchodnosti pohlavních orgánů — gynatresie	126
4.2.0.	Nepravidelné uložení vnitřních pohlavních orgánů	127
4.2.1.	Rozdělení deviacií vnitřních pohlavních orgánů	128
4.2.2.	Změny polohy dělohy v horizontálním směru	128
4.2.3.	Změny polohy dělohy ve vertikálním směru	129
4.2.4.	Poruchy sklonu dělohy	131
4.2.5.	Poruchy ohnutí dělohy	133
4.2.6.	Nepravidelné uložení adnex	134
4.3.0.	Patologie menstruačního cyklu	135
4.3.1.	Rozdělení poruch menstruačního cyklu	135
4.3.2.	Poruchy nástupu a ukončení menstruačních cyklů	136
4.3.3.	Poruchy krvácení při zachovaném rytmu	137
4.3.4.	Poruchy rytmu krvácení	139
4.3.5.	Dysfunkční krvácení	140
4.3.6.	Amenorrhoea	141
4.3.7.	Dysmenorrhoea	143
4.3.8.	Endokrinní syndromy v gynekologii	143
4.4.0.	Záněty reprodukčních orgánů ženy	150
4.4.1.	Zánětlivá onemocnění ženských pohlavních orgánů všeobecně	151
4.4.2.	Zánět zevních pohlavních orgánů — vulvitis	153
4.4.3.	Zánět vestibulární žlázy	154
4.4.4.	Zánět pochvy — kolpitis	155
4.4.5.	Zánět děložního hrdla — endometritis cervicis uteri	158
4.4.6.	Zánět sliznice děložního těla — endometritis	160
4.4.7.	Zánět děložních přívěsků — adnexitis	162
4.4.8.	Zánět pánevní pobřišnice — pelveoperitonitis	166
4.4.9.	Zánět pánevního vaziva — parametritis, paracolpitis	167
4.4.10.	Zánět prsu — mastitis	168
4.5.0.	Nádory reprodukčních orgánů ženy	169
4.5.1.	Nádory vulvy	169
4.5.2.	Nádory pochvy	172
4.5.3.	Nádory děložního hrdla	173
4.5.4.	Nádory děložního těla	177
4.5.5.	Nádory placenty — trofoblastu	181
4.5.6.	Endometriosis	183
4.5.7.	Nádory vejcovodů	184
4.5.8.	Nádory ovaria	185
4.5.9.	Nádory mammy	191
4.5.10.	Zásady aktinoterapie a chemoterapie gynekol. zhoubných nádorů	197
4.6.0.	Manželská neplodnost	198
4.6.1.	Sterilita ženy	199
4.6.2.	Infertilita ženy	205
4.6.3.	Neplodnost muže	207
4.7.0.	Poranění pohlavních orgánů	211
4.7.1.	Úrazy	211
4.7.2.	Poranění při koitцу	212
4.7.3.	Poranění při operaci	212
4.7.4.	Poranění při porodu a poporodní následky	213
4.7.5.	Přštěle — fistulae	213
4.8.0.	Gynekologická urologie	214
4.8.1.	Retentio urinæ	215

4.8.2.	Incontinentia urinae	215
4.8.3.	Incontinentia urinae vera — absoluta	216
4.8.4.	Incontinentia urinae relativa	217
4.9.0.	Sexuální poruchy u žen	219
5.0.0.	GYNEKOLOGICKÉ OPERACE	221
5.0.1.	Indikace k operaci	221
5.0.2.	Předoperační příprava	221
5.0.3.	Vlastní příprava k operaci	222
5.0.4.	Premedikace a anestesie	222
5.0.5.	Pooperační ošetření a péče	223
5.0.6.	Přehled základních operačních postupů	223
6.0.0.	PLÁNOVANÉ RODIČOVSTVÍ	234
6.1.0.	Podpora vzniku porodnosti	234
6.2.0.	Zákon o umělém přerušení těhotenství	236
6.3.0.	Omezování porodnosti — antikoncepcie	236
6.3.1.	Hormonální antikoncepcie	237
6.3.2.	Intrauterinní těliska	239
6.3.3.	Vaginální pesar — diaphragma	240
6.3.4.	Chirurgické metody	241
6.3.5.	Spermicidní látky	241
6.3.6.	Využití neplodných dnů	241
6.3.7.	Přerušovaná soulož — coitus interruptus	242
6.3.8.	Kondom — preservativ	242
6.3.9.	Spolehlivost antikoncepčních metod	242
7.0.0.	PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ ŽENY A ZÁSADY PRACOVNÍ NE-SCHOPNOSTI	244
	Rejstřík	249